

Hodnocení

diplomové práce Jany Tomaščinové

Zásada kontradiktornosti a její uplatnění v trestním řízení

Diplomová práce o rozsahu 67 stran textu je vypracována na aktuální téma, které je od počátku devadesátých let minulého století středem soustavné a soustředěné pozornosti pracovníků nauky i legislativní a aplikační praxe. V tomto smyslu se na české legislativní scéně v uplynulé době až dosud setkávají snahy o udržení inkvizičního procesu, resp. modifikovaného inkvizičního procesu se snahami o čistý kontradiktorní proces. Tyto snahy dosud neskončily, protože dosud neskončilo ani úsilí o vytvoření zcela nového trestního řádu, o jehož vytvoření sní Ministerstvo spravedlnosti svůj sen již dlouhých dvacet pět let. Vzhledem k tomu, že jde o téma stále živé a velmi diskutované, považuji diplomovou práci Jany Tomaščinové za velmi prospěšný příspěvek do diskuse.

Diplomová práce má logickou osnovu: Po úvodu následuje vymezení základních pojmů a modelů trestního procesu. Následuje kapitola vztahující se k pojmu spravedlivý proces, jehož součástí je kontradiktorní řízení. Čtvrtá kapitola nese název „Kontradiktornost trestního řízení“ a diplomantka se v ní zabývá prvky kontradiktorního řízení: zásadou rovnosti zbraní, právem obviněného být přítomen jednání soudu a právo na předvolání a na kontradiktorní výslech svědka. V závěru autorka sumarizuje svůj pohled na otázky, jimiž se v práci zabývala. V rámci námětů *de lege ferenda* pléduje pro zavedení institutu vyšetřujícího soudce v přípravném řízení a ke zrušení ustanovení § 176 odst. 1 tr. řádu, podle něhož státní zástupce soudu společně s obžalobou předkládá spisy včetně příloh.

Práce je vypracována na podkladě nadstandardního počtu odborných pramenů včetně cizojazyčných (což práci zhodnocuje) a včetně internetových zdrojů. S použitými prameny autorka pracovala korektně a kreativně.

Pokud jde o samotný obsah práce, je třeba uvést, že jde o teoreticky náročné téma, kterého se diplomantka (sama ještě studentka magisterského oboru) zhostila výborně. Její výklad je dostatečně odborný i obecně srozumitelný. Rozlišuje správně mezi procesem adversárním a mezi zásadou kontradiktornosti. Práce podává ucelený obraz o zkoumaném jevu.

Základní rozpor plyne z povahy tématu: Ze zásady kontradiktornosti neplyne, že by trestní řízení mělo být sporným řízením (to vyplývá ze zásady adversárního řízení, která je vlastní pro anglosaský model) Z této zásady vyplývá pouze právo na přístup k informacím a platí i v přípravném řízení. Takto tuto zásadu vykládá také Evropský soud pro lidská práva. Ve

sporném řízení soud vůbec nezasahuje, poslouchá pouze, co mu strany předloží. Dá se říci, že porotní systém je založen na nedůvěře v soudce. Inkviziční model je vyhledávacím modelem, ale na druhou stranu pouze ten umožňuje soudci docílit zjištění materiální pravdy.

Ideálním řešením je podle mého názoru vytvořit určitý model stojící mezi krajními variantami. K tomuto závěru se přiklání i diplomantka.

Diplomová práce Jany Tomaščinové je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu. Práce má velmi pěknou odbornou úroveň a kultivovaností právně jazykového projevu převyšuje požadavky kladené na tento typ kvalifikační práce.

Otázka k obhajobě: Měla by být zásada kontradiktornosti zakotvená jako základní zásada trestního řízení v novém trestním řádu, a pokud ano, v jaké konkrétní podobě ?

Hodnocení práce: výborně

V Praze 1. května 2016

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,
vedoucí diplomové práce